

verificabitur, quia numquam ministratur sacramentum ex officio, quin caeremoniae fiant quae certe specialem agentis intentionem, ut supra dictum est, non exigunt ad irregularitatem producendam.

338. 4° Tandem ut ille actus ordinis non sit parvi momenti ita ut peccatum sit leve ex parvitate materiae (n. 191).

339. His positis ad aliquas applicationes practicas descendentes et a baptismo incipientes dicimus neminem esse irregularem, qui baptismum privatim sine caeremoniis Ritualis confert (n. 335); item nec laicum qui baptismum confert solemniter (n. 334). Quid vero si hoc faciat clericus? Ex una parte certum est sacerdotem numquam contrahere irregularitatem, etsi peccet graviter, si nec est parochus aut Ordinarius, nec licentiam obtinuit a parochi aut Ordinario; ex alia autem parte certum pariter est subdiaconum aliosque inferiores clericos semper esse irregulares et peccare graviter, nisi licentiam habuerint a R. P., qui solus ipsis eam dare potest. Quaestio igitur est de diacono; qui in sua ordinatione recipit potestatem baptizandi solemniter, sed pro ejus exercitio indiget licentia parochi aut Ordinarii; de qua re in *cap. VI*. Jam vero si diaconus solemniter baptizat cum legitima licentia, certe non contrahit irregularitatem, nec ullatenus peccat: secus, praeter peccatum mortale quod committit juxta omnes, contrahit in sententia communi irregularitatem; quod sententia minus communis sed verissima negat. Nam cum diaconus in sua ordinatione receperit potestatem solemniter baptizandi, solemniter baptizans exercet potestatem ordinis quem habet, etsi peccet defectu jurisdictionis. Ad rem D'Annibale, *I, l. c., not. 23*: « Nihilominus sententia communis putat heic diaconum fieri irregularem, quippe qui ordinatur ad baptizandum, sed ex commissione episcopi vel sacerdotis. Ita porro: verum commissio jurisdictionem dumtaxat confert, neque conferre aliud potest; numquid presbyteri non ordinantur ad absolvendum ex approbatione et commissione Ordinarii? Igitur *cit. cap. 1, cit. tit.*, intelligendum est de clericis solemniter baptizantibus, ut notat Glossa, *l. c., v. Si*

quis baptizaverit, et quidem de clericis infra diaconatum (1).

340. Clericum non sacerdotem qui confert sacramentum confirmationis, irregularem esse nemo dubitare potest. Sed idem dicendum de sacerdote in Ecclesia Latina, qui hoc privilegium a R. P. non obtinuit. Nam si quis ordinatione sacerdotali haberet potestatem administrandi hoc sacramentum, et deinde R. P. per privilegium permetteret illius exercitium, sequeretur plane sacerdotem confirmantem sine obtento privilegio non evadere irregularem. Sed non ita esse, ex eo apparet, quod confirmatio taliter collata est certe nulla: unde dicendum sacerdotem sua ordinatione non assequi nisi capacitatem seu habilitatem ad hoc privilegium a R. P. recipiendum et ideo confirmantem sine hoc privilegio exercere potestatem ordinis episcopalis quem non habet, et ita irregularitatem contrahere (2).

341. Clericum non sacerdotem qui Missam celebrat, esse irregularem, tradit expresse *cit. cap. 2, cit. tit.* (3) Sacerdos vero ministrans eucharistiam numquam est irregularis, etsi nec parochus aut Ordinarius sit, nec ipsorum licentiam habeat, nec necessitas urgeat, ideoque a peccato non excusetur. Item nec diaconus alique inferiores clerici in casu extremae necessitatis ministrantes eucharistiam etiam absque commissione parochi aut Ordinarii, quia licite agunt. Item ob eandem rationem nec diaconus ministrans eucharistiam in casu gravis necessitatis ex commissione parochi aut Ordinarii. Quid vero si diaconus extra casum extremae necessitatis ministrat sine commissione parochi aut Ordinarii: vel extra casum gravis necessitatis ministrat etiam cum commissione parochi aut Ordinarii, sine commissione R. P.? Certe peccat mortaliter; et communis sententia est fieri irregularem (4); quod tamen merito negatur ob rationem

(1) Boudinhon, in ephemeride *Canoniste contemporain*, mense Decembri 1890.

(2) Suarez, *De censuris, disp. XLII, sect. IV, n. 7*; Pirhing, *V, IX, n. 3*; Schmalz., *n. 19*; Lehmkühl, *II, n. 1008*.

(3) Vide S. C. C. in *Fovoliensi, Dispensationis ab irregularitate*, 17 Febr. 1816, in qua subdiaconus Missam celebravit.

(4) S. Alph., *VI, n. 234*, plures alios citans.

allatam in casu baptismatis. Ad rem Suarez, *De censuris, disp. XI, sect. III, n. 24*: « Nam defectus qui ibi intervenit magis pertinet ad defectum jurisdictionis quam ordinis: diaconus enim ex vi suae ordinationis recipit potestatem ministrandi hoc sacramentum a presbytero confectum, ac proinde cum subordinatione ad ipsum, apud quem est propria potestas in corpus Christi verum et mysticum. Haec autem subordinatio ad quemdam modum jurisdictionis pertinere videtur; nam quod est ordinis ex vi characteris habetur. Et ideo diaconus, dispensans eucharistiam sine facultate presbyteri, exercet proprie actum sui ordinis, neque id est separabile a tali actu, etiamsi absque competenti jurisdictione fiat ». Alii autem clerici infra diaconum, ministrantes eucharistiam extra casum extremae necessitatis, semper contrahunt irregularitatem. Haec clariora erunt ex dicendis in *cap. VI* de potestate ordinis diaconorum.

342. Sacerdos qui sine approbatione Ordinarii dat absolutionem sacramentalem, certe non est irregularis, quia exercet ordinem quem habet, etsi illicite ac invalide propter defectum jurisdictionis (1). At clericus non sacerdos audiens confessionem et concedens absolutionem, foret certe irregularis. Quid vero si audit tantum confessionem in tribunali poenitentiae, sed deinde absolutionem recusat, aut simulat? Plures censent irregularitatem non effugere, quia audiens confessionem in confessionali, eo ipso exercet functionem reservatam ordini sacerdotali quem non habet (2). Dubitari autem potest num ipse contrahat irregularitatem, si, quin audiat confessionem in confessionali, absolutionem simulat. Si formam absolutionis sacramentalis pronuntiat cum animo non absolvendi, putamus irregularitatem contrahere (*n. 337*); si formam absolutionis non profert, sed absolutionem simulat per signa, non contrahit irregularitatem, quia reipsa non ponit actum ordinis sacerdotalis.

343. Diaconus et alii clerici inferiores irregularitatem

(1) S. Alph., VII, n. 359; D'Annibale, I, § 411, not. 23; Suarez, *De censuris, disp. XLII, sect. IV, n. 14*.

(2) Suarez, *l. c.*, n. 19; Pontas, *v. Irregularitas*; Mayr, Boeninghausen, aliique.

contrahunt, si sacramentum extremae unctionis administrant: sacerdos vero qui cum non sit parochus nec Ordinarius, infirmum inungit sine licentia parochi aut Ordinarii, per se peccat quidem mortaliter, sed irregularitatem effugit, ut patet.

344. Est pariter absque dubio irregularis clericus non episcopus qui sine privilegio R. P. ordines confert etiam minores et primam quoque tonsuram. Imo putamus esse irregulares etiam abbates et presbyteros qui privilegio jam extincto utuntur, vel extra ejusdem limites, quia revera juxta meliorem sententiam ipsi exercent ordinem episcopalem quem non habent; de qua re fusius in *cap. V*. Sed fortasse ob contrariae sententiae probabilitatem eorum irregularitas erit dubia.

345. Assistentia matrimonio, cum non sit actus ordinis, nequit ullo in casu irregularitatem inducere; num vero ex nuptiali benedictione clericus non sacerdos irregularis fiat, collige ex dicendis *n. 350*.

346. Haec de administratione sacramentorum. Modo ad aliud exercitium ordinum transeuntes, dicimus tonsuratum qui ministrat in ordinibus minoribus vel cantat epistolam sine manipulo, evangelium sine stola, non esse irregularem; quia in praesenti disciplina actus minorum ordinum in genere non reservantur constitutis in ipsis ordinibus, sed etiam a laicis poni possunt, sicuti cantare epistolam sine manipulo non reservatur subdiacono, et cantare evangelium sine stola non reservatur diacono. At irregularitas contraheretur, si actus ordinis minoris est reservatus constitutis in eo ordine, et clericus non constitutus in eo ordine illum ponit (1). Hypodiaconum vero agere cum manipulo, diaconum cum stola, secumfert irregularitatem illi qui non est subdiaconus aut diaconus (2). Vide *n. 150*.

347. Clericus non diaconus, hebdomadarius in choro, qui canit orationem cum *Dominus vobiscum*, peccat, quia usur-

(1) Schmalz., V, XXVII, n. 16; Reiff., n. 9; Pirhing, n. 9; Navarrus, XXVII, n. 242, dist. 7; Suarez, *De censuris, disp. XLII, sect. IV, n. 15*.

(2) S. Alph., VII, n. 359; Salm., X, VIII, n. 68; D'Annibale, I, § 411.

pat functionem diaconi, sed peccatum est leve, et ideo irregularitatem effugit (*n. 174*) (1): multo magis si id dicit dum officium privatim recitat.

348. Si ordinatio fuit certe nulla ex vitio substantiali, clericus, exercens ordinem, est per se irregularis. Contrarium dici debet si ordinatio fuit certe valida, omisso ritu non substantiali: attamen in hoc casu, si ritus omissus talis est ut suppleri debeat, exercens ordinem ante peractum supplementum, graviter peccat, de qua re alias. Tandem si ordinatio est dubia, etiam irregularitas dubia est; sed in hoc dubio grave esset ordinem exercere, praesertim si agatur de celebratione Missae et administratione sacramentorum. Quandonam vero ordinatio dicenda sit certe valida, vel certe irrita, vel dubia, desumere debes ex *cap. V*; insuper quoad episcopatum, vide *n. 22 sequ.* Suarez, *l. c.*, *n. 11 sequ.*, et post ipsum Schmalz., *l. c.*, *n. 14*, aliique, censent sacerdotem qui post traditionem instrumentorum in sua ordinatione non recepit ultimam manuum impositionem, esse irregularem, si absolvit a peccatis, quia potestatem absolvendi non habet; sed probabilius non esse irregularem, si Missam celebrat, quia potestatem sacrificandi habet. Hoc alterum admittimus; sed in primo casu putamus irregularitatem habendam esse uti dubiam; quia non est certum, uti auctores citati supponunt, hunc sacerdotem carere potestate absolvendi, cum potius probabilius sit ipsum utramque potestatem sacrificandi et absolvendi recepisse in prima manuum impositione. Sed de hoc fusius suo loco.

349. Quid vero si clericus ordinem per saltum recepit? Si ministrat in ordine recepto, peccat quidem, sed certe non contrahit irregularitatem, quia ministrat in ordine quem habet. Attamen si, praetermisso presbyteratu, consecratus fuit episcopus, et deinde in ordine episcopali ministrat, cum consecratio episcopalis sit dubia (*n. 22 sequ.*), repetenda sunt quae diximus *n. praec.* Si ministrat in ordine praetermisso, e. g. si ordinatus in presbyterum, omnibus aliis ordinibus praetermissis, celebrat Missam ideoque legit episto-

(1) D'Annibale, *I*, § 409, *not.* 5 cum Diana, Avila aliisque.

lam cum manipulo, evangelium cum stola, aut in Missa solemni agit diaconum cum stola, communis sententia est esse irregularem, quia exercet ordinem quem formaliter non habet (1). Nos nolumus ab hac sententia recedere; sed liceat animadvertere hanc pati difficultatem, quia hic clericus ordinem quem exercet, non habet quidem formaliter, sed habet eminenter.

350. Si clericus non sacerdos dat benedictionem propriam sacerdotis, nonnulli putant esse irregularem (2); sed uti notat Giraldi, *I*, *sect.* 865, res non ita certa visa est S. C. C. Nam in *Cremon.*, *Absolutionis*, 2 *Dec.* 1679, rescriptis ad cautelam esse dispensandum cum diacono qui, cum esset parochus, praeter baptismum solemniter collatum, benedixit etiam panem et aquam, dum celebrabatur Missa parochialis. Igitur irregularitas in casu dubia est. At foret certe irregularis clericus non episcopus, qui attentat sacra olea, altaria vel vasa sacra consecrare, etc. (3).

351. Demum non est irregularis clericus qui absque potestate absolvit a censuris, confert beneficia, dispensat in lege ecclesiastica etc., quia non ordinem, sed jurisdictionem exercet quam non habet; item clericus etiam non diaconus qui sine permissione concionatur.

352. Irregularitas quam huc usque declaravimus, certo prohibet collationem et receptionem ordinum: utrum vero prohibeat exercitium ordinum susceptorum necne, non una est DD. sententia. Sed si citata jura, idest *cap. 1 et 2, De clerico non ordinato ministrante*, perpendantur, res non obscura esse videtur. Nam clericus exercens ordinem quem non habet, in primis contrahit excommunicationem ferendae sententiae, ex *cit. cap. 1 (n. 333)*. Deinde plectitur suspensione per biennium vel triennium ab ultimo ordine recepto, quae pariter suspensio erat ferendae sententiae ex *cit. cap. 2*, ibi: *A diaconatu quoque biennio vel triennio pro tua maneat provisione suspensus*. Ceterum haec sus-

(1) Suarez, *l. c.*, *disp.* XLII, *sect.* IV, *n.* 5; D'Annibale, *I*, § 411, *not.* 23; Schmalz., *V*, XXIX, *n.* 5.

(2) Thesaurus, *De poenis*, *p.* II, *cap.* XXXII; Scavini, *III*, *n.* 631.

(3) Lehmkuhl, *II*, *n.* 1008.

pensio non legitur in const. *Apostolicae Sedis*, et ideo suppressa foret, licet jure communi fuisset latae sententiae. Sed statuens temporaneam suspensionem ferendae sententiae ab ultimo ordine recepto, Urbanus III satis indicare videtur irregularitatem non afficere ordines receptos: quae est sententia communis (1).

c) De irregularitate ex celebratione divinorum officiorum vetita per censuram aut homonymam poenam (2).

353. Ecclesia irregularem declaravit non solum clericum qui solemniter ministrat in ordine non recepto, de quo supra, sed etiam clericum qui habens potestatem ordinis, impeditur ab ejus exercitio per censuram aut homonymam poenam, et nihilominus audet celebrare divina officia, violans censuram aut homonymam poenam. Sane profecto non decet quod ad gradus clericales promoveatur qui Ecclesiae poenas adeo flocci facit. Haec irregularitas clare legitur in VI Decretalium; et licet ibidem dicatur antea hanc irregularitatem extitisse, tamen in Decretalibus Gregorii IX et in canonicis Decreti Gratiani contra clericos violantes censuram homonymasque poenas per exercitium ordinis legitur suspensio et depositio ferendae sententiae et privatio beneficiorum, non vero irregularitas, aut saltem irregularitas ibidem clare non continetur; proinde haec irregularitas fuerat fortasse ex consuetudine introducta.

354. In primis quod attinet ad *majorem excommunicationem*, hanc irregularitatem colligunt auctores ex *can. 6 et 7, c. 11, q. 3*, in Decreto, sed uterque canon videtur potius intelligendus de suspensione perpetua et depositione ferendae sententiae, quam de irregularitate, quidquid dicat Suarez, *De censuris, disp. XI, sect. III, n. 1*. Potius haec irregularitas insinuat in *cap. ult., De clerico excomm.*, etc., ubi dicitur sacerdotem minori excommunicatione ligatum non fieri irregularem celebrando; et proinde supponi-

(1) Suarez, *l. c.*, n. 4; Reiff., V, XXVIII, n. 2; Schmalz., n. 4; Engel, n. 1.

(2) Vide canonistas in titulo *De clerico excommunicato, deposito, vel interdicto ministrante*, XXVII, lib. V Decret.

tur secus esse, si fuerit majori excommunicatione irretitus, et ita omnes doctores ibi intelligunt. Et quamvis textus loquatur de sola celebratione quae proprie significat Missae sacrificium, nihilominus doctores intelligunt idem esse de omni celebratione divinorum officiorum juxta modum loquendi aliorum textuum in eodem titulo. Tandem irregularitas in *cap. 1, De sent. et re jud.*, et *cap. 1 et 20, De sent. excomm.*, aperte statuitur in clericum qui suspensione detentus se ingesserit divinis, seu divina officia exequatur, sicuti prius; de qua re infra. Exinde omnes doctores argumentum desumunt idem dicendum esse de excommunicato; nam licet suspensio sit censura distincta ab excommunicatione, tamen quoad effectum suspendendi a potestate ordinum, habet eandem efficaciam ac illa. « Denique communi omnium doctorum interpretatione ita intellectum est hoc jus, et communi usu Ecclesiae ita est receptum, et ideo dubitandum non est de hujusmodi irregularitate »; Suarez, *De censuris, disp. XI, sect. III, n. 3*.

355. Quod attinet ad *interdictum*, est *cap. 18, De sent. excomm.*, in 6°: « Is vero qui scienter in loco celebrat supposito interdicto (nisi super hoc privilegiatus existat, aut a jure sit concessum eidem), irregularitatem incurrit; a qua nequit per alium quam per R. P. liberari ». Insuper est etiam *cap. 20, ejusd. tit.*, in 6°: « Is cui est ecclesiae interdictus ingressus (cum sibi per consequens censeatur in ipsa divinorum celebratio interdicta) irregularis efficitur, si contra interdictum hujusmodi divinis in ea se ingerat, in suo agens officio sicut prius ». Tandem haec irregularitas pro violatione interdicti non immerito deduci etiam posset ex irregularitate ex violatione suspensionis, sicuti de excommunicatione supra diximus. In *cap. 10, De sent. excomm.*, in 6°, traditur irregularem non esse clericum qui celebrat in ecclesia polluta, aut coram excommunicato vitando: et, juxta communem sententiam, nec est irregularis clericus qui officia divina, e. g. Missam, celebrat in ecclesia quae *cessatione a divinis* percussa est (1).

(1) Pirhing, V, XXXIX, n. 262; Schmalz., n. 403; Engel, n. 101; The-saurus, *cap. 1, v. Cessatio*.

356. Ex *rel. cap. 18*, quod pertinet ad *interdictum locale*, apparet irregularitatem contrahi a clerico non interdicto qui usus potestate ordinis quam habet, celebrat divina officia in loco interdicto seu specialiter, quod evidens est, seu generaliter, quod omnes admittunt (1), licet post *extrav. Ad evitanda Martini V*, ad contrahendam hanc irregularitatem, necessarium sit quod locus nominatim sit interdictus. Quamquam enim ut supra monuimus, illud verbum *celebrat* absolute prolatum videatur de sacrificio Missae quasi per antonomasiam dici, tamen proprie et in rigore comprehendit cujuscumque divini officii celebrationem; et ita sumitur in praesenti textu juxta omnium expositionem (2). Haec autem irregularitas contrahitur sive in loco interdicto celebretur officium divinum prohibitum, sive celebretur officium divinum permissum, sed cum prohibitis solemnitatibus (3). Ex *cit. cap. 20*, quod refertur ad *interdictum personale*, non est dubium hac irregularitate irretiri clericum specialiter interdictum qui divinis officiis se ingerit sicut prius; et licet Bonifacius VIII inibi agat de interdicto ab ingressu ecclesiae, multo magis irregularitas intelligenda est de alio interdicto simpliciter personali-speciali (4). Suarez, *l. c.*, n. 22, putat hanc irregularitatem contrahere et clericum generaliter interdictum; sed immerito, ut putamus, quia *cit. cap. 20*, si obvio sensu sumatur, est de interdicto personali-speciali, et cum versemur in odiosis, est stricte intelligendum (5). Saltem haec irregularitas dubia est dubio juris, ideoque applicanda doctrina tradita *n. 162 sequ.* At certe non est irregularis clericus non interdictus qui in loco non interdicto ministrat officia

(1) Suarez, *De censuris, disp. XXXIV, sect. IV, n. 14.*

(2) Suarez, *l. c.*, n. 15.

(3) Covarruvias, in *cap. Alma* (23, *De sent. excomm. in 6°*), p. II, § V; Stremler, *Des peines ecc.*, p. I, *sect. VII, cap. V*; D'Annibale, *I*, § 371, *not. 9.*

(4) D'Annibale, *I*, § 371, *not. 9*, contra Suarez aliosque, putat hanc irregularitatem non contrahere episcopum, praesertim post *const. Apostolicae Sedis*, quae de eo mentionem non facit. Nimirum disputari potest utrum episcopus sit interdictus necne; sed episcopus interdictus certissime hac irregularitate irretitur.

(5) Covarruvias, *l. c.*; D'Annibale, *l. c.*, § 372, *not. 18.*

divina interdicto (1), quia id nullibi in jure expressum est. Ex dictis autem plane consequitur duplicem unico actu contrahere irregularitatem clericum personaliter-specialiter interdictum qui in loco interdicto seu generaliter seu specialiter se ingerit divinis.

357. Tandem quod attinet ad *suspensionem*, irregularitas expresse traditur in *cap. 1, De sent. et re jud., in 6°*. Innocentius IV, *l. c.*, in iudicem ecclesiasticum male judicantem statuit suspensionem ab executione officii per annum, subdens: « Sciturus quod si, suspensione durante, damnabiliter ingesserit se divinis, irregularitatis laqueo se involvet, secundum canonicas sanctiones, a qua non nisi per Summum Pontificem poterit liberari ». Accedit *cap. 1, De sent. excom., in 6°*, ubi idem Innocentius IV, praescribens modum ferendae excommunicationis, iudicem suae constitutionis violatorem declarat suspensum per mensem ab ingressu ecclesiae et divinis officiis, et addit: « Caveant autem ecclesiarum praelati et iudices universi ne praedictam poenam suspensionis incurrant; quoniam si contingeret eos sic suspensos divina officia exequi sicut prius, irregularitatem non effugient juxta canonicas sanctiones, super qua non nisi per Summum Pontificem poterit dispensari ».

358. Quaeritur num haec irregularitas sit non solum ex violatione suspensionis-censurae, de qua nullum dubium, sed etiam ex violatione suspensionis-poenae? Nonnulli negant, quia irregularitas legitur in jure statuta tantum pro violatione censurae (2). Alii affirmant ex citatis juribus (3). Tandem alii cum S. Alph., *VII, n. 314*, distinguunt: nempe affirmant, si suspensio infligitur per modum statuti aut praeccepti ob crimen futurum, uti in citatis juribus, vel etiam praeteritum, sed habens tractum successivum; negant, si

(1) Suarez, *l. c.*, *disp. XXXIII, sect. III, n. 7*; D'Annibale, *l. c.*, § 371, *n. 9*, cum communi.

(2) D'Annibale, in *comm. const. Apostolicae Sedis, n. 12*, et in *Summula, I*, § 357, 386, nisi suspensio lata sit a R. P. hac expressa lege ut is qui illam violat, irregularitati obnoxius fiat; qui citat Gabriel, Avila, Villalob., et probabile putant Salm., *XV, n. 13.*

(3) Suarez, *De censuris, disp. XXVI, sect. II, n. 4*, qui putat hanc doctrinam esse certam; Bonacina, *III, IV, n. 6.*

suspensio fertur ab homine per sententiam ob meram punitionem criminis omnino praeteriti. Alteram sententiam putamus unice veram esse. Nam in primis qui violat suspensionem in ipsum latam ab episcopo *ex informata conscientia* ob crimen praeteritum, irregularem evadere, non obstante appellatione, tradit S. C. C. in *Sagonen.*, 21 Jun. 1625, quam Benedictus XIV, *De syn.*, XII, VIII, n. 5, refert: « Episcopus Sagonensis ex facultate sibi attributa decreto Concilii, *cap. I, sess. XIV*, ex causis sibi notis suspendit parochum ab exercitio curae, sed ille appellavit et, praecepto episcopi contempto, celebravit et curam exercuit. Quaeritur an a dicta suspensione detur appellatio ita ut parochus, non obstante appellatione interposita, per exercitium curae effectus fuerit irregularis. S. C. C. censuit ab hujusmodi suspensione non dari appellationem, et parochum *qui sacramenta ut supra ministravit, irregularitatem contraxisse* (1) ». Deinde qui committit delictum prohibitum sub poena suspensionis ad tempus determinatum, fieri irregularem ex violatione suspensionis aperte traditur in citatis juribus; et tamen suspensio ad tempus definitum habet rationem poenae. Non dubitamus idem dicendum esse de violatione suspensionis in perpetuum latae, quae pariter est mera poena. Imo in *cit. cap. 1, De sent. excomm.*, in 6°, notanda sunt verba *poenam suspensionis*. Exinde absque ulla cunctatione deducimus fieri irregularem clericum *depositum* aut *degradatum* qui nihilominus sacros ordines exercere praesumit (2). Atque haec omnia adeo clara esse videntur ut non leviter dubitemus de aliarum opinionum probabilitate (3).

359. E contrario non putamus irregularitatem contrahi ex violatione suspensionis quae sit simplex *prohibitio*, absque praevia culpa. Nam irregularitas in casu non legitur in jure expressa et contra regulas juris ex violatione suspensionis-censurae-poenae haec irregularitas deduceretur ad

(1) Errat igitur D'Annibale, I, § 386.

(2) Contra sentit Thesaurus, p. I, cap. XXVII, Nota secundo; Sayrus, VII, IX, n. 20; Boenninghausen, I, pag. 152.

(3) Suarez, l. c.

violationem suspensionis-prohibitionis (1). Pariter nec est per se irregularis clericus *suspensus a Deo*, uti vocant, idest qui reperitur in statu peccati mortalis, et in hoc statu audet in ordinibus ministrare et vel ipsam Missam celebrare. Item nec ille qui contra vetitum episcopi alteriusve legitimi superioris sacrum ministerium exercet: nam vetitum est suspensio-prohibitio ab homine lata.

360. Huc usque probavimus hanc irregularitatem ex violatione censurae aut homonymae poenae per celebrationem divinarum officiorum in jure statutam esse. Modo eam melius declaramus; et attentis juribus relatis, dicimus eam non contrahi, nisi sequentia verificentur:

361. 1° Ut quis *officium divinum* exercuerit, nempe actum potestatis ordinis clericis reservatum; nam in relatis textibus haec irregularitas infligitur in eum qui *celebrat, se ingerit divinis, officia divina exequitur sicut prius, sprete censura aut homonyma poena*. Hinc ex actu ordinis minoris nemo, utcumque impeditus censura aut poena, irregularitatem contrahere solet; quia in praesenti Ecclesiae disciplina functiones ordinum minorum etiam a laicis, ut plurimum, praestari possunt, et ideo non constituunt divinum officium (n. 150). Quod si actus minoris ordinis foret saltem ratione solemnitatis reservatus constitutis in eo ordine, clericus ipsum ponens contra prohibitionem censurae aut poenae, irregularitatem non effugeret. Hinc Sixtus V, in const. *Sanctum, non. Jan. 1588*, declarat aperte minorum ordinum clericos ab exercitio ordinum susceptorum suspensos, si in his ministrare solemniter praesumpserint, irregulares effici. Et Benedictus XIV, in const. *Inter praeteritos*, 3 Dec. 1749, vult poenitentiariorum et confessarios pro anno sancto in Urbe designatos, quibus data fuerat facultas dispensandi cum ordinatis in sacris super occulta irregularitate ob violationem censurarum contracta, eadem facultate pollere cum clericis in minoribus ordinibus constitutis. Et signatura S. Poeni-

(1) Suarez, *De censuris, disp. XXVIII, sect. IV, n. 5*, citans Abbatem, Innocentium, Dominicum, Covarruviam, Salzedo; d'Annibale, in *comm. const. Apostolicae Sedis, n. 12*: « Et de hoc, ut videtur, nemo dubitat »; De Lugo, *De justitia et jure, disp. XL, n. 38*.

tentiariae, die 20 Dec. 1650, apud Fagn., in *comm. cap. 2, De clerico excomm. etc.*, n. 17, censuit clericos minorum ordinum excommunicatos, suspensos vel interdictos, qui tamquam clerici ex officio suo exercent actum seu ministerium alicui ex dictis ordinibus deputatum, irregularitatem incurrere. Pariter nec est irregularis qui baptismum privatim confert, aspergit e. g. cadaver aqua benedicta more laicorum, assistit matrimonio, sed non dat nuptialem benedictionem, absolvit a censuris, omitta solemnitate stolae ac precum, aut censuras infligit, confert beneficium, dispensat in votis vel impedimentis, concionatur, assistit Missae in loco interdicto a presbytero censurato celebratae, cadaver in loco sacro sepelit, omisso divino officio, suspensus a beneficio percipit fructus beneficii, etc. (1).

362. Ex dictis apparet laicum aut clericum qui, non obstante censura aut poena qua detinetur, audet primam tonsuram aut superiorem ordinem recipere etiam ab episcopo nominatim excommunicato, suspenso, interdicto, non esse irregularem, licet graviter peccet, et ab ordine recepto suspensus sit, de qua re alias; quia officium divinum ipse non exercet seu exequitur, sed potius recipit. Ad rem Benedictus XIV, *De syn.*, XII, III, n. 7: « Apud omnes canonistas principii loco est irregularitas a solo jure et non ab homine induci posse; a jure autem irregularitate quidem afficiuntur, qui contempta, qua ligantur, censura, in suscepto ordine solemniter ministrant; numquam vero irregulares pronuntiantur qui cum ejusdem censurae vinculo ad superiorem ordinem ascendere praesumunt. Scimus enim vero non defuisse doctores, quibus visum cum fuerit ascensum ad altiorem ordinem quoddam esse exercitium inferioris ordinis jam suscepti, idcirco docuere irregularitatem a jure in primo casu irrogatam etiam secundum complecti..... Sed simul non ignoramus veriore et communiore esse sententiam oppositam quae, quamquam sacrilegii reum fateatur, qui sciens se censurae vinculo obstrictum, superioris ordinis

(1) Pirhing, V, XXVII, n. 36; Reiff., n. 6; Suarez, *De censuris, disp. XXIV, sect. II, n. 6*; Fagnanus, in *comm. 2 part. cap. 14, De temp. ord.*, n. 23.

gradum audacter conscendit, eum tamen ab irregularitate absolvit; quam quidem sententiam amplexata est S. C. C. in *Carinolen. seu Neapolitan., Ordinationis, die 31 Jan. 1688*; siquidem recipiens altiorem ordinem non nisi improprie dicitur solemniter ministrare in inferiori ordine, a cujus exercitio est suspensus; in hac autem materia odiosa et poenali non censetur cadere sub legis censuram, quod non nisi improprie legis verba comprehendunt». At si deinde ordinatus clericus in ordine illicite suscepto solemniter ministrat contra censuram seu poenam, jam fiet irregularis. Ob eandem rationem non est irregularis qui, utcumque censuris aut poenis impeditus, recipit alia divina officia a ministro utcumque excommunicato, suspenso, etc. (1).

363. Quaeritur num sit irregularis impeditus censura vel poena, si ipse quidem non celebrat divina officia, sed cogit alium divina officia, e. g. Missam, coram se celebrare. Veteres communiter affirmant, tum ex *cap. 5, cit. tit.*, tum quia ipse cogens videtur celebrare per alium. Vera sententia negat, quia irregularitas statuta est in *celebrantem*, et, cum odiosa sit, est stricte intelligenda (2). In *cit. cap. 5*, Innocentius III non declarat irregularem episcopum qui post excommunicationem contractam divina sibi fecit celebrari; et quando addit se ex misericordia nolle infligere poenam quam canon infligit his qui post excommunicationem divina praesumpserint officia celebrare, vel se celebrationi ingesserint divinorum, alludit ad poenam depositionis, de qua in *cap. 4, ejusd. tit.*, et in *can. 6 et 7, c. 11, q. 3*, in Decreto. Ceterum etiam nonnulli patroni communis sententiae fatentur hanc irregularitatem non habere fundamentum in jure, sed niti communi doctorum opinioni et consuetudini (3). At communis opinio non sufficit ad irregularitatem inducendam,

(1) Petra, in *comm. const. VII Pii II, n. 19 (tom. V, pag. 150)*; Pirhing, I, XI, n. 95; Suarez, *De censuris, disp. XXXI, sect. I, n. 71*; S. Alph., VI, n. 799; Riganti, in *Reg. XXIV Cancell. Apost., § IV, n. 24*; Boenninghausen, I, pag. 149 sequ.; Lehmkühl, II, 1009, *probabiliter*.

(2) D'Annibale, I, § 411, *not. 26*; Diana, p. IV, *tract. II, n. 57*; Gonzalez, in *comm. cit. cap. 5*; Suarez, *De censuris, disp. XXXIV, sect. IV, n. 7*.

(3) Thesaurus, II, XI, v. *Censura*.

praesertim cum graves doctores contradicant; consuetudo autem gratuito asseritur.

364. Pariter dubitatur num irregularitas contrahatur, si actus ordinis fuit nullus. Si actus fuit nullus, non ex defectu intentionis in ministro, sed ex alio capite, irregularitas manet, sive minister excommunicatus, interdictus, suspensus, dignoscat, sive ignoret nullitatem, quia quantum est in se, celebrat officia divina contra censuram. Hinc e. g. sacerdos vitandus (ideoque carens jurisdictione) absolvens a peccatis est irregularis (1); secus sequeretur absurdum, nempe toleratum absolventem a peccatis fieri irregularem, vitandum non fieri. Hinc etiam erit irregularis episcopus excommunicatus, interdictus, suspensus, qui ordinat hominem reluctantem, aut foeminam; sacerdos qui absolvit poenitentem, carentem dolore necessario, aut rebaptizat baptizatum; in quo ultimo casu proinde duplex erit irregularitas. Si actus fuit nullus ex defectu intentionis in ministro, sed illum actum comitatur accessorius actus solemniter potestatis ordinis qui ab intentione agentis statum non capit, irregularitas manet, si non ex principali actu nullo, saltem ex actu accessorio. Hinc e. g., sacerdos excommunicatus solemniter baptizans, aut Missam celebrans sine intentione necessaria, est irregularis saltem ratione caeremoniarum. Tandem quaestio est num irregularitas contrahatur praecise ex ipsomet actu nullo ob deficientem intentionem ministri excommunicati, interdicti, suspensi, qui simulate egit; de qua quaestione vide *n. 370*.

365. 2° Ut illud officium divinum exercuerit habens *relativam potestatem ordinis* sive ordinatione sive privilegio seu commissione receptam; nam in citatis juribus haec irregularitas statuitur in clericum qui sua potestate ordinis in celebratione divinorum officiorum utitur sicuti prius, non obstante censura seu poena. Proinde laicus hanc irregularitatem numquam contrahit officium divinum celebrans; qui insuper exinde probabiliter nec contrahit irregularita-

(1) Schmalz., V, XXVII, n. 21 sequ.; Suarez, *De censuris*, disp. XI, sect. III, n. 15; Reiff., V, XXVII, n. 7.

tem ex ministerio in ordine non recepto (*n. 334*), atque ideo laicus ex usu ordinis numquam efficitur irregularis (1). Item nec clericus praesentem irregularitatem contrahit qui celebrat officium divinum absque relativa potestate ordinis; sed ipse per se contrahit praecedentem irregularitatem ex ministerio solemniter in ordine non recepto. Ita e. g., si sacerdos contra censuram aut poenam supplet caeremonias baptismi, vel ministrat eucharistiam, certe contrahit praesentem irregularitatem; si haec praestat subdiaconus vel inferior clericus, certe non contrahit praesentem, sed certe contrahit praecedentem irregularitatem; tandem si haec praestat diaconus, in nostra sententia contrahit praesentem, sed non contrahit praecedentem (*n. 339, 341*).

Pariter praesenti irregularitate irretiri nequit sacerdos aut inferior clericus in Occidente confirmans (nisi sacerdos privilegium confirmandi obtinuerit a R. P.); diaconus aut inferior clericus celebrans Missam, absolvens a peccatis, ungens infirmum; sacerdos aut inferior clericus conferens ordines aut primam tonsuram absque privilegio; diaconus aut inferior clericus benedicens matrimonio, etc.; licet ii omnes praecedenti irregularitate per se irretiantur. E contrario episcopus aut sacerdos ex privilegio confirmans, sacerdos celebrans Missam, absolvens a peccatis etc., contra prohibitionem censurae seu poenae, praecedentem irregularitatem effugit, sed praesentem contrahit.

366. 3° Ut divinum officium exercuerit ex recepta potestate ordinis *post contractam censuram vel homonymam poenam illud prohibentem*. Nil refert utrum haec censura poenave sit occulta, an publica; ab homine an a jure; utrum clericus sit vitandus an toleratus (2).

Ex dictis sequitur non esse irregularem clericum non irretitum censura aut poena qui celebrat divina officia in favorem illius qui est irretitus censura aut poena, e. g. ministrat sacramenta excommunicato, suspenso, interdicto,

(1) Berardi, *tom. III, p. II, diss. IV, cap. V*.

(2) Pirhing, V, XXVII, n. 34; Reiff., n. 19.